

معاونت ترویج و مشارکت مردمی
دفتر آموزش روستاییان

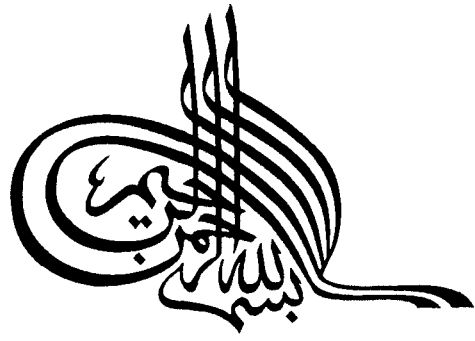
جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهادسازندگی

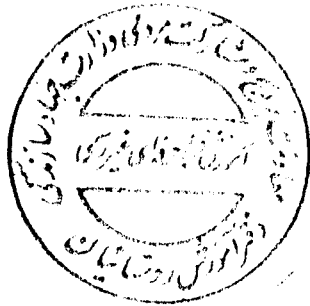
تربیت قربانان طرح‌های جنگلداری

جنگلداری

استاندارد
مهارت
و آموزشی

کد آموزشی: ۲۶۱۳۰۱۲ - ۷۶

□ شناسنامه استاندارد آموزشی:

- عنوان دوره: تربیت قرقبانات طرحهای جنگل داری
- عنوان رشته: جنگل داری
- سفارش: سازمان جنگلها و مراتع کشور - دفتر فنی جنگل داری
- تهیه و تدوین: گروه آموزشهای فنی و حرفه‌ای غیررسمی - هسته کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی - درسی منابع طبیعی
- ناشر: معاونت ترویج و مشارکت مردمی - دفتر آموزش روستاییان
- تاریخ انتشار: بهار ۱۳۷۸
- نوبت چاپ: اول

این استاندارد آموزشی براساس اعلام‌نیاز سازمان جنگلها و مراتع کشور - دفتر ترویج و مشارکت مردمی - دفتر فنی جنگل داری تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴	۱- مقدمه
۵	۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۶	۳- تعریف دوره
۶	۴- مشخصات کلی دوره
۷	۵- هدفهای دوره
۱۱	۶- فرصت‌های شغلی
۱۱	۷- مخاطبین دوره (کارآموزان)
۱۱	۸- مربیان دوره
۱۲	۹- محتوای آموزشی دوره
۱۴	۱۰- فضاهای آموزشی
۱۴	۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه
۱۵	۱۲- جدول مهارتها و تواناییهای کارآموزان
۱۶	۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصلها
	ضمیمه
	پرسشنامه‌های نظرخواهی از استاندارد آموزشی
۱	بخش اول: ویژه مربیان آموزشی
۲	بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره
۲	بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مقدمه

برگزاری دوره‌های آموزشی اعم از رسمی و غیررسمی هنگامی کارآمد و اثربخش خواهد بود که از اصول برنامه‌ریزی آموزشی پیروی کرده باشد. بدیهی است این امر موجب می‌گردد تمامی فعالیت‌های آموزشی به سوی هدف‌های دوره، همسو و متمرکز شوند به این جهت امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند.

استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان سازی کمی و کیفی دوره‌ها در سطح کشور، تحقق بهتر و آسانتر تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، تنظیم و پیش‌بینی دقیق بودجه و اعتبارات و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیت‌های آموزشی برنامه‌ریزان برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌نماید که یکی از هدف‌های عمده تهیه استاندارد آموزشی حاضر، کمک به سازماندهی منطقی فعالیت‌های آنان در جنبه‌های اجرای دوره‌های آموزشی است. از این رو قبل از هرچیز ضروری است که برای هر یک از اجزای دوره‌های آموزشی، اصول و شرایط برگزاری آن را با مراجعه به استاندارد درک نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که تمامی زحمات و تلاش‌های برگزارکنندگان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت آنان در انجام امور محوله تضمین خواهد شد. بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی تمامی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات بکارگرفته شده در این استاندارد به شرح ذیل است:
قرقبان جنگلی: مأمور حفاظتی است که امر حفاظت فیزیکی از عرصه‌های جنگلی (داخل و خارج از طرح) را برعهده دارد.

- **محتوای آموزشی:** مجموعه اطلاعات، دانش و مهارتهایی است که طی یک دوره آموزشی به مخاطبین (کارآموزان) ارائه می‌شود و هدف برنامه‌ریزان دوره آن است که این مجموعه اطلاعات و مهارتها را کارآموزان بخوبی و بطور صحیح بیاموزند.

حیطه شناختی: عبارتست از یادگیری آن بخش از محتوای آموزشی که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیتهای ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

حیطه مهارتی: عبارتست از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مربی به نقطه شروع فعالیتهای آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجراء دوره) انجام می‌گیرد.

ارزشیابی نهایی (پایان دوره): در پایان دوره از کارآموزان به شرح ذیل آزمون بعمل خواهد آمد:

۱- آزمون کتبی که بمنظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان در طول دوره بعمل می‌آید.

۲- آزمون عملی که برای ارزیابی میزان مهارت و تواناییهای کارآموزان درخصوص محتوای عملی دوره بعمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره «تربیت قرقباناں طرحہای جنگل داری» دورہای است کہ طی آن دانش فنی و مهارت کارآموزان (قرقباناں) در زمینہ مسایل مربوط بہ حفاظت از طرحہای جنگل داری افزایش یافته و منجر بہ ارتقاء مهارتہای آنان در این زمینہ می گردد.

مشخصات کلی دورہ آموزشی

شرط شرکت در دورہ	قرقباناںی کہ در طرحہای جنگل داری مشغول فعالیت هستند شاغلین در طرحہای جنگل داری کہ مایلند بہ عنوان قرقباناں در این طرحہا انجام وظیفہ نمایند
مشخصات کارآموز	جنسیت: مرد سطح سواد: حداقل خواندن و نوشتن سن: حداقل ۱۸ سال
مدت دورہ	۷ روز
کل ساعات دورہ	۴۲ ساعت ۲۴ ساعت آموزش نظری و ۱۸ ساعت عملی روزانہ ۶ ساعت
ظرفیت پذیرش ہر دورہ	حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر
شیوہ اجراء	نظری و عملی - شبانہ روزی
کادر آموزشی	یک نفر کارشناس جنگل داری برای تدریس محتوای نظری و عملی دورہ
شرایط قبولی کارآموز	کسب نمرہ حداقل ۱۴ (میانگین نمرات نظری و عملی) نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{8}$ کل ساعات دورہ (بیش از ۸ ساعت غیبت موجہ یا غیرموجہ نداشته باشد)
کادر اجرایی	مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان - ادارہ ترویج شہرستان - مرکز آموزش روستاییان

هدفهای دوره

هدفهای اساسی دوره آموزشی «تربیت قرقبانات طرحهای جنگلداری» به تفکیک عبارتند از:

۱- هدفهای اختصاصی

تربیت نیروی انسانی ماهر برای حفظ و حراست از طرحهای جنگلداری.

۲- هدفهای آموزشی

۱- ۲ هدف کلی: هدف کلی این دوره عبارت است از تربیت قرقبانات ماهر با تأکید بر ارتقای دانش فنی آنان در زمینه مسایل مربوط به اصول بهره‌برداری و حفاظت از طرحهای جنگلداری در جنبه‌های شناختی و مهارتی.

۲- ۲ هدفهای جزئی: هدفهای آموزشی - جزئی - دوره برای ارتقاء سطح دانش و مهارت کارآموزان به شرح زیر است:
کسب آگاهی، شناخت و مهارت در جنبه‌های:

- تعاریف، اصطلاحات و قوانین مربوط به قرقبانات و طرحهای جنگلداری

- تولیدات چوبی و غیرچوبی جنگل

- نقشهای حفاظتی جنگل

- اهداف و اهمیت جنگلکاری از نظر تولیدچوب، حفاظت از آب و خاک و ایجاد فضای سبز

- غنی‌سازی جنگلهای مخروطی

- بالا بردن میزان برداشت سالیانه

- اهمیت جنگلکاری از نظر ایجاد اشتغال و درآمد

- شیوه‌ها و روشهای جنگلکاری

- عملیات پرورش جنگل

- مراقبت و مواظبت‌های جنگل

- اهداف پرورش جنگل

- فواید و معایب روشهای مختلف پرورش جنگل
 - بهره‌برداری از چوب و محصولات غیرچوبی
 - پیشگیری از آتش سوزی در جنگل
 - جلوگیری از چرای دام
 - جلوگیری از تصرف اراضی جنگلی و قطع غیرمجاز
 - نقش مسایل اقتصادی و اجتماعی منطقه در حفاظت از جنگل
 - انواع راه‌های جنگلی
 - شناخت حجم ترافیک
 - عوامل تخریب راه‌ها
 - حفاظت از آبراه‌ها و کانالها
 - وظایف قرقباناں در طرحهای جنگلداری
- ۲-۳ هدفهای رفتاری: در پایان دوره آموزشی از کارآموزان انتظار می‌رود به تواناییهای ذیل نایل شوند:

- قوانین مربوط به قرقباناں را بیان کنند.
- مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنند:
 - (طرحهای جنگلداری، حوزه جنگل، دانگ، سوپارسل، پلات، درخت، جنگل)
 - نقش و اهمیت استفاده از تولیدات چوبی جنگل (کاتین، الوار، تراورس) را توضیح دهند.
 - نقش و اهمیت استفاده از تولیدات غیرچوبی جنگل (موارد ذیل) را توضیح دهند.
 - الف: میوه (پسته، بلوط، خرمنندی و ...)
 - ج: صمغ (رزین، هپتاین و ...)
 - ب: برگ (تهیه علوفه و دارو)
 - د: پوست (دارویی، چوب‌پنبه و ...)
 - ه: ریشه (روغن و ...)
- نقش جنگل را از نظر حفاظت خاک با استدلال کافی بیان کنند.
- نقش جنگل را از نظر تولید کیفی آب با استدلال کافی بیان کنند.

- نقش جنگل را از نظر جلوگیری از فرسایش و سیل با استدلال کافی بیان کنند.
- نقش جنگل را از نظر حفاظت از گونه‌های کمیاب با استدلال کافی بیان کنند.
- نقش جنگل را از نظر ایفای نقش بادشکن توضیح دهند.
- نقش جنگل را از نظر تلطیف هوا با استدلال کافی بیان کنند.
- نقش جنگل را به عنوان تفرجگاه و پارک توضیح دهند.
- اهداف و اهمیت جنگلکاری را از نقطه نظرات ذیل دقیقاً توضیح دهند.
- (تولید چوب، حفاظت از آب و خاک، ایجاد فضای سبز، غنی‌سازی جنگلهای مخروطی، بالابردن میزان برداشت سالیانه، ایجاد اشتغال و درآمد، شیوه‌ها و روشهای جنگلکاری).
- در زمینه اصول پرورش جنگل، تمامی عملیات لازم را (موارد ذیل) به درستی انجام دهند. (پاک‌تراشی، روشن کردن، تنک کردن، برش اصلاحی و ...)
- مراقبتهای و مواظبتهای پرورشی جنگل را برشمارند و عملیات هر یک را به درستی انجام دهند.

- اهداف و اهمیت پرورش جنگل را از نقطه نظرات ذیل دقیقاً توضیح دهند.
- (سوق دادن جنگل به تیپ خالص، آمیخته، ناخالص، آمیخته همسال، آمیخته ناهمسال)
- فواید و معایب هر یک از شیوه‌های پرورش جنگل را با استدلال کافی بیان کنند.
- در زمینه بهره‌برداری از چوب جنگل هر یک از موارد ذیل را همراه با توضیح کافی عملاً نشان دهند:
- الف: نحوه قطع و تبدیل درختان
- ب: نحوه خارج کردن و حمل کردن چوب
- ج: نحوه خشک کردن و دپو چوب در خارج از جنگل
- در زمینه بهره‌برداری از محصولات غیرچوبی، هر یک از موارد ذیل را دقیقاً توضیح دهند و در صورت نیاز عملیات مربوطه را انجام دهند.

- الف: جمع‌آوری محصولات
- ج: بازاریابی و فروش
- ب: ذخیره و نگهداری محصولات
- د: موارد مصرف هر یک از محصولات

- در زمینه بهره‌برداری تفرجی از جنگل مختصری توضیح دهند.
- اصول پیشگیری از آتش‌سوزی جنگل را برشمارند.
- انواع و نیز عوامل ایجاد آتش‌سوزی را بیان کنند.
- در زمینه جلوگیری از چرای دام در خصوص هریک از موارد ذیل توضیحات لازم را ارائه کنند.

الف: نوع دام

ب: تعداد دام در واحد سطح

ج: اطلاع از میزان خسارت

- اصول جلوگیری از تصرف اراضی جنگلی را با استدلال کافی بیان کنند.
- اصول جلوگیری از قطع غیرمجاز در جنگل را با استدلال کافی بیان کنند.
- نقش مسایل اقتصادی و اجتماعی منطقه در حفاظت از جنگل را تحلیل کنند.
- انواع راه‌های جنگلی را برشمارند.
- درباره «حجم ترافیک» اطلاعات لازم را ارائه دهند.
- عوامل موثر در تخریب راه‌های جنگلی را برشمارند.
- نحوه و چگونگی حفاظت از آبراه‌ها و کانالها را توضیح داده و عملاً نشان دهند.
- هریک از وظایف قرقبانان در طرحهای جنگلداری (موارد ذیل) را دقیقاً توضیح دهند:

الف: جلوگیری از ورود دام

ب: جلوگیری از بهره‌برداری غیرمجاز

ج: جلوگیری از تخریب جنگل

د: گزارش آتش‌سوزی به مراجع ذیصلاح

ه: گزارش حمل چوب قاچاق

فرصت‌های شغلی

کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «تربیت قرقبانات طرحهای جنگل‌داری» قادر خواهند بود که از فرصت‌های شغلی زیر استفاده کنند:
 بعنوان قرقبان و محافظ جنگل در طرحهای جنگلداری مجریان خصوصی، تعاونی یا دولتی مشغول فعالیت شوند.

مخاطبین دوره (کارآموزان)

در دوره آموزشی «تربیت قرقبانات طرحهای جنگل‌داری» کارآموز به کسانی اطلاق می‌شود که حداقل شرایط ذیل را دارا باشند:

الف) قرقبانات و کارگران شاغل در طرحهای جنگلداری

ب) قرقبانات افتخاری و محلی

ج) حداقل سواد خواندن و نوشتن برای قرقبانات شاغل در طرحهای جنگل‌داری و پنجم ابتدایی برای سایر داوطلبین الزامی است.

د) حداقل دارای ۱۸ سال سن باشند.

• یادآوری ۱: در این دوره کلیه شاغلین در طرحهای جنگل‌داری می‌توانند

شرکت نمایند ولی قرقبانات طرحها در اولویت قرار دارند.

• یادآوری ۲: تعداد کارآموزان برای تشکیل و برگزاری هر دوره باید حداقل ۱۵

و حداکثر ۲۰ نفر باشد.

مربیان دوره

مربیان دوره آموزشی «تربیت قرقبانات طرحهای جنگل‌داری» کسانی هستند که:

- در زمینه طرحهای جنگل‌داری حداقل ۵ سال تجربه علمی و عملی داشته باشند.

- از عهده تدریس محتوای آموزش نظری و عملی دوره برآیند.

- تحصیلات آنان حداقل در حد کارشناسی (لیسانس) باشد.

● **یادآوری ۱:** تشخیص صلاحیت علمی مربیان مذکور از طریق دستورالعملهای

صادر شده از سوی دفتر آموزش روستاییان و یا تأیید دفتر فنی جنگل داری

سازمان جنگلها و مراتع کشور صورت می‌گیرد.

● **یادآوری ۲:** برای تدریس در دوره اولویت با مربیانی است که دارای تجارب

آموزشی بیشتر در زمینه طرحهای جنگل داری بوده و یا دوره‌های ویژه

تربیت مربی را گذرانده باشند.

● **یادآوری ۳:** برای تدریس دوره، حداقل استفاده از ۱ مربی به شرح زیر

ضروری و الزامی است.

۱- کارشناس جنگل داری برای تدریس محتوای نظری و عملی دوره

محتوای آموزشی دوره

محتوای آموزشی دوره «تربیت قرقباناں طرحهای جنگل داری»، مجموعاً ۴۲ ساعت

است که ۲۴ ساعت آن به آموزش نظری و ۱۸ ساعت به آموزش عملی اختصاص یافته است.

در این دوره روزانه ۶ ساعت تدریس صورت می‌گیرد که مجموعاً طول دوره ۷ روز خواهد

شد. محتوای آموزشی دوره به تفکیک محتوای نظری، عملی و نظری/عملی (توأم) به شرح

زیر است:

۱- محتوای نظری دوره

محتوای نظری مجموعاً ۹ ساعت از دوره را به خود اختصاص داده است که شامل

سرفصلهای زیر می‌باشد:

کلیات؛ شامل: قوانین مربوط به قرقباناں، تعاریف و اصطلاحات [دو ساعت]؛ شناسایی نقش

تولیدی جنگل؛ شامل: تولیدات چوبی و غیرچوبی جنگل [سه ساعت]؛ نقش مسایل اقتصادی

و اجتماعی منطقه در حفاظت از جنگل [یک ساعت]؛ وظایف قرقباناں در طرحهای جنگلداری؛

شامل: جلوگیری از ورود دام، جلوگیری از بهره‌برداریهای بی‌رویه، جلوگیری از تخریب جنگل، گزارش آتش‌سوزی و حمل چوب قاچاق [سه ساعت].

۲- محتوای نظری و عملی (توأم) دوره

محتوای نظری و عملی (توأم) دوره مجموعاً ۲۳ ساعت که ۱۵ ساعت آن به آموزش نظری و ۱۸ ساعت به آموزش عملی اختصاص دارد. سرفصلهای این بخش می‌بایستی هم بصورت نظری و هم بصورت عملی تدریس شوند. سرفصلهای مربوطه به شرح ذیل است:

- شناسایی نقش حفاظتی جنگل؛ شامل: نقش جنگل در حفاظت خاک، تولید کیفی آب، جلوگیری از فرسایش و سیل، حفاظت از گونه‌های کمیاب، ایجاد بادشکن، تلطیف هوا، به عنوان تفرجگاه و پارکها ان = دو و نیم ساعت و ع = سه ساعت^{##}

- شناسایی اهداف و اهمیت جنگل‌کاری؛ شامل: تولید چوب، حفاظت از آب و خاک، ایجاد فضای سبز، غنی‌سازی جنگلهای مخروبه، بالابردن میزان برداشت سالیانه، ایجاد اشتغال و درآمد، شیوه‌های جنگل‌کاری ان = دو و نیم ساعت و ع = سه ساعت |

- شناسایی اصول پرورش جنگل؛ شامل: عملیات، مراقبتها و مواظبتها، اهداف پرورش جنگل، فواید و معایب هر روش ان = سه ساعت و ع = سه ساعت |

- شناسایی مراحل و نحوه بهره‌برداری؛ شامل: بهره‌برداری از چوب، بهره‌برداری از محصولات غیرچوبی، بهره‌برداری تفرجی از جنگل ان = سه ساعت و ع = سه ساعت |

- شناسایی اصول حفاظت از جنگل؛ شامل: پیشگیری از آتش‌سوزی، جلوگیری از چرای دام، جلوگیری از تصرف اراضی جنگلی، جلوگیری از قطع غیرمجاز ان = دو ساعت و ع = سه ساعت |

- شناسایی راههای جنگلی؛ شامل: شناخت انواع راههای جنگلی، عوامل تخریب راهها، حفاظت از آبراهها و کانالها ان = دو ساعت و ع = دو ساعت |

##. ن = نظری و ع = عملی

فضای آموزشی

فضای آموزشی (اعم از کلاس، کارگاه آموزشی، عرصه‌های جنگلی و ...) مورد نیاز این دوره باید از طریق مرکز آموزش روستاییان استان و یا شهرستان تأمین گردد. چنانچه استانی دارای مرکز آموزشی مجهز جهت اجرای این دوره نباشد، می‌بایست از مکانهای مشابه (بویژه مراکز آموزشی سازمان جنگلها و مراتع کشور در سطح استان) استفاده نماید.

● **یادآوری:** در هر صورت در زمینه فضای آموزشی دو نکته حائز اهمیت است:

- فضای آموزشی باید با دستورالعملها و آئین‌نامه‌های دفتر آموزش روستاییان مطابقت داشته باشد.
- یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد بود.

شرایط قبولی

کارآموزانی پذیرفته شده نهایی شناخته می‌شوند که حائز شرایط ذیل باشند:

- ۱- میانگین نمرات درس عملی و نظری آنها از ۱۴ کمتر نباشد.
- ۲- غیبت (موجه و غیرموجه) ایشان از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره بیشتر نباشد.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارت‌ها و توانایی‌های کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان	کد
۱	آشنایی با کلیات طرح‌های جنگل‌داری و تعاریف و قوانین مربوطه	۱۶
۲	آشنایی با نقش جنگل در تولید محصولات چوبی و غیرچوبی	۱۶
۳	شناخت اثرات و نقش جنگل در حفاظت خاک، تولید آب کیفی، کاهش فرسایش حفاظت از گونه‌های کمیاب، ایجاد بادشکن، لطافت هوا، تفرجگاه و پارکها	۱۶
۴	شناخت اهداف و شیوه‌های جنگل‌کاری	۱۶
۵	شناخت اهداف و اصول و روشهای پرورش جنگل، آشنایی با انواع عملیاتها، مراقبتها و مواظبتهای پرورشی شناخت فواید و معایب انواع روشهای پرورشی جنگل	۱۷
۶	آشنایی با مراحل و نحوه بهره‌برداری از جنگل، شناخت روشهای اصولی قطع و تبدیل، نحوه حمل و خروج مقطوعات، شیوه‌های بهره‌برداری اصولی از محصولات غیرچوبی	۱۷
۷	شناخت اصول و روشهای حفاظت جنگل، توانایی تشخیص و کنترل آتش‌سوزی، توانایی تشخیص و جلوگیری از تخلقات جنگل	۱۷
۸	آشنایی با مسائل اقتصادی و اجتماعی منطقه در حفاظت از جنگل	۱۸
۹	شناخت مسایل مربوط به راههای جنگلی، توانایی حفاظت و کنترل عوامل تخریب جاده‌ها	۱۸
۱۰	شناخت وظایف و نقش قربانان در طرحهای جنگل‌داری توانایی کنترل و نظارت بر سیستم بهره‌برداری در طرح‌های جنگل‌داری	۱۸

استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت قرقبانان طرحهای جنگلداری
رشته: جنگلداری

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		زمان		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		ساعت	روز	ساعت	روز	
۱	مقدمه تاریخچه طرحهای جنگلداری قوانین مربوط به قرقبانان تعاریف و اصطلاحات بکار رفته (طرحهای جنگلداری، دانگ، پارسل و ...)			۲		نشریات و جزوات، تخته وایت برد
۲	۲-۱ شناسایی نقش تولیدی جنگل تولیدات چوبی جنگل (کاتین، الوار، تراورس) ۲-۲ تولیدات غیرچوبی جنگل - استفاده از میوه (پسته، بلوط، خرمندی و ...) - استفاده از برگ (تهیه علوفه و دارو) - استفاده از صمغ (رزین، هپتاین و ...) - استفاده از پوست (دارویی، چوب پنبه و ...) - استفاده از ریشه (روغن و ...)			۳		جزوات، نشریات، تخته وایت برد، اورهد اسلاید، فیلم آموزشی
۳	۳-۱ شناسایی نقش حفاظتی جنگل نقش جنگل در حفاظت خاک ۳-۲ نقش جنگل در تولید کیفی آب ۳-۳ نقش جنگل در جلوگیری از فرسایش و سیل ۳-۴ نقش جنگل در حفاظت از گونه های کمیاب ۳-۵ نقش جنگل به عنوان باد شکن ۳-۶ نقش جنگل در لطافت هوا ۳-۷ نقش جنگل بعنوان تفرجگاه و پارکها			۲/۵	۳	اسلاید، عکس فیلم آموزشی
۴	۴-۱ شناسایی اهداف و اهمیت جنگلکاری تولید چوب ۴-۲ حفاظت از آب و خاک ۴-۳ ایجاد فضای سبز ۴-۴ غنی سازی جنگلهای مخروبه ۴-۵ بالابردن میزان برداشت سالیانه ۴-۶ ایجاد اشتغال و درآمد ۴-۷ شیوه ها و روشهای جنگل کاری			۲/۵	۳	بیل، کلنگ، متر، شاخص، طناب

استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت قرقبانان طرحهای جنگلداری

رشته: جنگلداری

نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	زمان		عملیات کارگاهی	عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
	ساعت	روز			
انواع چکش نشانه گذاری تبر، داس، اره و ...	۴	۳	انجام عملیاتها و مواظبتهای پرورشی در عرصه	شناسایی اصول پرورش جنگل	۵
				عملیاتها (پاک تراشی، تنک کردن، روشن کردن، اصلاحی و ...)	۵-۱
				مراقبتها و مواظبتها (نصب قیم، قرق، حذف علفهای هرز و ...)	۵-۲
				اهداف پرورش جنگل	۵-۳
				سوق دادن جنگل به تیپ خالص	-
				سوق دادن جنگل به تیپ ناخالص	-
				سوق دادن جنگل به تیپ آمیخته	-
				سوق دادن جنگل به تیپ آمیخته همسال	-
				سوق دادن جنگل به تیپ آمیخته ناهمسال	-
				فواید و معایب هریک از روشهای فوق	۵-۴
انواع چکش نشانه گذاری، اره موتوری، استحصال، لباس کار، کلاه ایمنی	۳	۳	انجام عملیات قطع و تبدیل در عرصه	شناسایی مراحل و نحوه بهره برداری	۶
				بهره برداری چوب	۶-۱
				نحوه قطع و تبدیل درختان	-
				نحوه حمل و خروج چوب	-
				نحوه خشک کردن و دپو در خارج از جنگل	-
				بهره برداری از محصولات غیرچوبی (برگ، ریشه، صمغ و ...)	۶-۲
				جمع آوری محصولات	-
				ذخیره و نگهداری محصولات	-
				بازاریابی و فروش محصولات	-
				موارد مصرف محصولات	-
بهره برداری تفریحی از جنگل	۶-۳				
لباس کار، بیل، کلنگ، کلاه ایمنی، وسایل خبردهنده	۳	۲	(شناسایی ابزار و روشهای اطفاء حریق و ...)	شناسایی اصول حفاظت جنگل	۷
				آتش سوزی	۷-۱
				انواع آتش سوزی	-
				عوامل ایجاد آتش سوزی	-
				ایجاد آتش بر و ...	-
				پیشگیری و کنترل آتش سوزی	-
				جلوگیری از چرای دام	۷-۲
				نوع دام	-

استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت قرقباناان طرحهای جنگلداری

رشته: جنگلداری

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تنوری	عملیات کارگاهی		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات	
		زمان	زمان		
-	تعداد دام در واحد سطح				
-	اطلاع از میزان خسارت				
۷-۳	جلوگیری از تصرف اراضی جنگلی				
۷-۴	جلوگیری از قطع غیرمجاز				
۸	نقش مسایل اقتصادی و اجتماعی منطقه در حفاظت از جنگل	۱		نشریات، اسلاید، فیلم آموزشی	
۹	شناسایی راههای جنگلی	۲	۲	باس کار، بیل و کلنگ، لوله سیمان، ماسه، سنگ و ...	
۹-۱	شناخت انواع راههای جنگلی				
۹-۲	عوامل تخریب راهها				
۹-۳	حفاظت از آبراهها و کانالها				
۱۰	وظایف قرقباناان در طرحهای جنگلداری	۳		اسلاید، فیلم، عکس و ...	
۱۰-۱	جلوگیری از ورود دام				
۱۰-۲	جلوگیری از بهره برداری های غیرمجاز				
۱۰-۳	جلوگیری از تخریب جنگل				
۱۰-۴	گزارش آتش سوزی به مراجع ذیصلاح				
۱۰-۵	گزارش حمل چوب قاچاق				
۱۰-۶	سایر وظایف				
جمع				۱۸	۲۴

کد:

ضمیمه

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مربی:

مدرک تحصیلی
 عضو جهاد
 غیر عضو جهاد

سابقه تدریس $\frac{\text{داخل جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}{\text{خارج از جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}$ شهرستان محل خدمت:

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده در استاندارد برای ارائه سرفصلهای درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....
.....

۲- آیا شروط پیشنهاد شده در استاندارد جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد مرقوم فرمایید.

.....
.....

۳- بنظر شما آیا فرصتهای شغلی پیشنهاد شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بیان فرمایید.

.....
.....

کد:

۴- بنظر شما آیا موارد و عناوین غیر ضروری در استاندارد (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است ضمن بیان دلایل، شماره ردیف عناوین مذکور را ذکر نمایید. بله خیر

شماره ردیف	دلایل

۵- بنظر شما آیا در استاندارد واژه و اصطلاح غلط و یا دشوار و غیر مرسوم مشاهده می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید. بله خیر

شماره ردیف	واژه یا مفهوم نادرست	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی

۶- بطور کلی آیا در استاندارد جدول مهارت و آموزشی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است نظر تان را در جدول ذیل بنویسید. بله خیر

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷- آیا شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید. بله خیر

۸- در صورتیکه نظرات و پیشنهاداتی دارید که می تواند ما را در بهبود برنامه های آموزشی کمک و یاری نماید آنرا مرقوم فرمایید.

آدرس: لطفاً پس از پاسخ به سئوالات، پرسشنامه را در اختیار مجری قرار دهید.

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش دوم : ویژه کارآموزان دوره

کارآموز محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمائید.

مشخصات :

میزان سواد: شغل:
شهرستان یا روستای محل زندگی:

۱- تا چه حد مطالبی را که در طول این دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۲- موضوعات و مطالبی که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه درارتباط با مسائل شغلتان بوده است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۳- بنظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی بکارگرفته شده در طول دوره، کافی و مناسب بوده است؟

بله خیر

۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزشهای عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟

بله خیر

۵- آیا در طول این دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ مثبت است، لطفاً بفرمایید این بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود.

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

کد :

۶- اگر جهادسازندگی دوره دیگری را در ارتباط با شغلتان برگزار نماید آیا شما مایل هستید در آن دوره

خیر

بله

شرکت کنید؟

۷- در صورتیکه پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید آنرا بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از اینکه سوالات را پاسخ دادید، پرسشنامه را در اختیار مجری دوره قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مجری محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مجری:

مدرک تحصیلی: رشته تحصیلی:

مسئولیت: شهرستان محل خدمت:

۱ - بنظر شما میزان استقبال روستاییان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان جهت ثبت نام در این دوره تا چه حد است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

در هر صورت دلایل آنرا مرقوم فرمایید.

.....
.....

۲ - بنظر شما آیا شرایط شرکت در دوره و مشخصات کارآموزان در استاندارد مناسب است؟

خیر بله

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید اضافه و یا حذف شود، بنویسید.

.....
.....

کد:

۳- بنظر شما آیا وسایل و تجهیزات آموزشی پیش‌بینی شده در استاندارد قابل دسترسی بوده است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه برنامه‌ریزان آموزشی قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....
.....

۴- بنظر شما آیا مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش‌بینی شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است دلایل آنرا بیان نمایید.

.....
.....

۵- لطفاً بفرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....
.....
.....
.....

۶- چنانچه پیشنهاد یا انتقادی در مورد هر یک از عناوین مندرج در استاندارد دارید مرقوم نمایید.

.....
.....
.....
.....
.....

لطفاً بعد از تکمیل پرسشنامه آنرا به مدیریت ترویج و مشارکت مردمی (اداره آموزش روستائیان)

عودت فرمایید.